

Sirküler No: 3115

Sirküler Tarihi:23.09.2020

KONU: TAHSİL EDİLMEYEN ALACAKLARIN GİDER OLARAK İNDİRİMİ İLE DEĞERSİZ ALACAK KAYDI.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 08.05.2020 tarih ve 11395140-105[VUK-1-22885]-E.356138 sayılı özelgesinde;

Şirketin yönetim organının tüm yetkilerinin, ... Sulh Ceza Hakimliğinin ... kararı ile ... Üretim A.Ş. ve ... San. Tic. A.Ş.'nin yönetim organlarının tüm yetkilerinin ise ... Sulh Ceza Hakimliğinin ... kararı ile kayyım (TMSF tarafından atanmış) devredildiği, TMSF tarafından atanmış kayyımlarla oluşturulan yönetim kurulu üyelerinin her üç şirkette aynı kişilerden teşekkül ettiği,

-Şirketin yönetim kurulu tarafından, ticari faaliyetlerine devam etmelerinin sağlanması gerekçesiyle mezkur şirketlerin finanse edilmesi kararına istinaden, şirketin hesaplarından ... Üretim A.Ş.'ye ... TL, ... San. Tic. A.Ş.'ye ... TL aktarıldığı,

-... tarihli TMSF fon kurulu kararı ile ... Üretim A.Ş. ve ... San. Tic. A.Ş. şirketlerinin "Ticari İktisadi Bütünlük" (TİB) kapsamına alındığı, ... tarihli TMSF fon kurulu kararı ile de TİB kararının iki yıl uzatıldığı, söz konusu kararda "*Karar tarihinden itibaren iki yıl içerisinde ticari ve iktisadi bütünlük oluşturan varlıklar ile ilgili işlemlere ait menkul, gayrimenkul ve her türlü hak ve alacaklar ile üçüncü kişiler nezdindekiler de dahil nakit varlıkların imtiyazlı alacaklılar dahil üçüncü kişiler tarafından haczi, muhafaza altına alınması ve satışı talep edilemez, mahcuzların maliklerin iflasına karar verilemez, ilgili takyidatlar hakkında zamanaşımı ve hak düşürücü süreler işlemez.*" ibaresinin yer aldığı,

-Şirketin nakit ihtiyacının en kısa sürede sağlanması ve TİB kararı süresince 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 134'üncü maddesi gereği bu şirketler nezdinde herhangi bir takibat yapılmasının hukuken mümkün olmaması nedenlerinden dolayı, şirketinizin alacaklı olduğu ve 31.05.2021 tarihine kadar TİB kararı bulunan ... Üretim A.Ş. ve ... San. Tic. A.Ş. ile alacaklarınızın yapılandırılmasına yönelik olarak 20.06.2019 tarihinde uzlaşma protokolü imzalandığı,

-Bu protokole göre, ... Üretim A.Ş.'den alacağı ... TL, ... San. Tic. A.Ş.'den alacağın ise ...TL olarak tasfiyesine karar verildiğinden, tahsiline imkan kalmadığı mezkur protokol ile tevsik edilen toplam ... TL alacağın 2019 hesap dönemi kurum kazancınızın tespitinde indirim konusu yapılamayacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40' inci maddesinde safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler ile Vergi Usul Kanununa göre ayrılan amortismanların gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, şirketiniz tarafından çeşitli sebeplerle tahsil edilemeyen alacakların Vergi Usul Kanunundaki koşulların olduğu dönemde değersiz alacak olarak dikkate alınabilmesi mümkündür. Öte yandan, değersiz alacak koşullarının oluşmaması durumunda, söz konusu tutarların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi mümkün değildir.

Vergi Usul Kanunu yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322'nci maddesinde, kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkân kalmayan alacaklar değersiz alacak olarak tanımlanmıştır.

Bu madde uygulamasında, bir alacağın değersiz alacak sayılabilmesi için alacağın iş ve işletme ile ilgili olması, ticari veya zirai faaliyet sonucu olarak doğmuş bulunması, kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre alacağın tahsiline olanak kalmadığının anlaşılması gerekmektedir.

Kazai bir hükümden anlaşılması gereken, alacağın tahsili için kanun yollarına başvurulmuş olması, icra takibinin yapılmış bulunması, bu müracaatlar ve takipler sonunda, alacağın ödenmeyeceğine hâkim tarafından hükmedilmiş olmasıdır.

Kanaat verici vesika teriminden ise ödemeyi imkânsız hale getirmiş hal ve sebepler sonucu ortaya çıkmış belgelerin anlaşılması gerekmektedir.

Bu itibarla, tutarına bakılmaksızın yukarıda belirtilen mahiyetteki bir alacağın değersiz alacak olarak dikkate alınabilmesi için, alacağın tahsil imkanının kalmadığının, kazai bir hükümle veya kanaat verici bir vesika ile tevsik edilmesi gerekmektedir. Aksi halde bu alacağın değersiz alacak olarak hesaplara intikal ettirilmesi ve zarar olarak kayıtlara alınmasına imkan bulunmamaktadır.

Buna göre, mezkur şirketlere aktarılan tutarlardan kaynaklı alacaklardan, söz konusu uzlaşma protokolünün karşılıklı olarak şirket ile borçlu şirketler arasında düzenlenerek imzalanmış ve noter tarafından onaylanmış olması ya da mahkeme huzurunda alacaktan vazgeçildiğine ilişkin olarak düzenlenen bir belgenin bulunması kaydıyla, tahsilinden vazgeçilen alacak tutarının, ilgili dönemde değersiz alacak olarak kabul edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, alacağın değersiz hale geldiği yıl hesaplarına zarar olarak yazılması gerekmekte olup, ilgili olduğu yılda zarar yazılmayan alacağın sonraki yıllarda dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Açıklamaları yer almaktadır.

Bilgilerinize sunar, sağlıklı günler dileriz.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.